

Henri Bontenbal keert zich tegen kinderpardon en kerkasiel in manmoedige poging om zijn CDA aantrekkelijk te maken voor de rechtsere kiezers

Posted on 11 juli 2026 by Bart Jan Spruyt

Met een opmerkelijke stellingname distantieert CDA-leider Henri Bontenbal zich van een (radicaal) deel van zijn achterban, in een poging het CDA te verbreden, en in het huidige politieke landschap te laten zien dat het CDA wel een goed asielbeleid van de grond krijgt.

Het CDA heeft deze week op opvallende wijze positie gekozen. In een brief aan zijn achterban en in een groot interview met het *Nederlands Dagblad* sprak Henri Bontenbal zich onomwonden tegen een nieuw kinderpardon en kerkasiel uit. In een rechtstaat moeten uitspraken van de rechter gerespecteerd worden. Als een asielverzoek, vaak na een lange en zorgvuldige procedure, wordt afgewezen en een

asielzoeker wordt uitgewezen, dan moet daaraan gehoor worden gegeven – hoe lang de eventuele kinderen ook al in Nederland verblijven en hoe verworteld zij hier ook zijn geraakt.

12 jaar procederen

De casus heeft een gezicht gekregen in de Oezbeekse familie Babayants: vader Aleksandr, moeder Karina en hun vier kinderen (waarvan de jongste twee in Nederland zijn geboren): Aram (22), Ariana (15), Amelia (12), Aleksa (5). Zij vroegen in maart 2014 asiel aan omdat Aleksandr zich in eigen land (Oezbekistan) onveilig voelde vanwege het werk dat hij voor de veiligheidsdienst had verricht. In september 2014, minder dan zes maanden na de aanvraag, werd het asielverzoek afgewezen. Babayants ging in beroep, en dat beroep werd in juli 2016 afgewezen.

In 2017 volgden twee nieuwe asielverzoeken, die binnen twee maanden zowel door de rechter als door de Raad van State werden afgewezen. In 2019, het jaar van het kinderpardon onder Rutte-III, wilde de familie Babayants ook van deze speciale regeling profiteren, maar ook dat werd afgewezen omdat de kinderen toen nog geen vijf jaar in Nederland waren. In juni 2022 volgde een nieuw verzoek, nu met als argument dat de kinderen inmiddels westers waren. De IND wees dit nieuwe verzoek in maart 2023 af, de rechter en de Raad van State volgden deze afwijzing in april en september 2023. Een vijfde asielverzoek in juli 2024 werd in augustus 2024 afgewezen, en de rechter wees het beroep tegen deze beslissing in oktober 2024 af.

Toen, na 12 jaar procederen, moest het gezin Babayants toch echt terug naar Oezbekistan: de rechter vond de ouders niet zo getraumatiseerd dat zij de terugkeer van hun kinderen niet goed kunnen begeleiden. Maar de Babayants doken onder in de Open Hof-kerk in Kampen. Vijftig vrijwilligers houden daar een doorlopende kerkdienst gaande, die de overheid nu eenmaal niet mag verstoren, en voorkomen zo de uitzetting van het gezin. De familie Babayants verblijft nu al zo'n anderhalf jaar in deze kerk.

Het is nog maar de vraag of dit 'kerkasiel' in overeenstemming is met de eigen criteria van de kerken. De Raad van Kerken (waar de grote kerken van Nederland bij aangesloten zijn) heeft in een notitie bepaald dat kerkasiel alleen 'in uiterste nood' mag worden ingezet, bijvoorbeeld als er voor de asielzoeker bij uitzetting een levensbedreigende situatie kan ontstaan, of wanneer zijn mensenrechten ernstig

geschonden dreigen te worden. Daarvan is bij de familie Babyants dus geen sprake. De organisatoren van het kerkasiel brengen alleen naar voren dat het voor de kinderen moeilijk kan zijn om zich in Oezbekistan aan het leven daar aan te passen.

'Weer bespreekbaar maken'

De Kampense kerk organiseerde ook een petitie, waarbij op 23 juni j.l. 120.000 kaarten ('#laatzeblijven') aan de vaste Kamercommissie voor Asiel en Migratie werden aangeboden. Het gaat daarbij niet alleen om de familie Babayants. Het verzoek is om 420 'gewortelde' asielkinderen, met hun ouders, niet uit te zetten maar asiel te verlenen.

Bij de overhandiging van die kaarten zei een D66-Kamerlid iets opvallends. 'Ik vind een situatie waarin mensen letterlijk zijn opgesloten door muren niet gezond', merkte hij op. Hij kondigde daarbij aan dat hij binnen de coalitie een uitzondering voor 'schrijnende gevallen' bespreekbaar wilde gaan maken.

De kans op zo'n 'weer bespreekbaar maken' leek groter te worden toen de Raad van State op 2 juli uitsprak dat drie gezinnen met in totaal zeven kinderen (uit Armenië en Nigeria) toch in Nederland mochten blijven. In het belang van de kinderen die al langdurig in Nederland verblijven. Dat belang woog zwaarder dan het belang van een restrictief toelatingsbeleid.

Heldere boodschap

Toen achtte Bontenbal het moment gekomen om zich uit te spreken. Zijn woordvoerder was niet aanwezig geweest bij de aanbieding van de 120.000 kaarten, omdat de fractievergadering die dinsdag was 'uitgelopen'. Nu sprak de leider zelf, via een brief aan zijn CDA-achterban en via een groot interview in het *ND*. En het moet gezegd, zijn boodschap was helder.

'In een rechtstaat bepaalt de rechter, niet de politiek', probeerde Bontenbal de weg naar een nieuw kinderpardon af te snijden. Hoe schrijnend een gedwongen terugkeer ook kan zijn, de schuld ligt uiteindelijk bij de almaar door procederende ouders. 'Het zou een slechte prikkel zijn in het systeem om "onder het mom van: belang van het kind" iedereen in Nederland te houden. Het is een prikkel die ouders beloont voor gedrag dat niet in het belang van kinderen is. Ik vind het ethisch niet verantwoord. Want wat zeg je tegen alle ouders die wél in het belang van hun

kinderen hebben gehandeld? Die wél uitspraken van rechters hebben nageleefd?' En ook: 'Barmhartigheid en rechtvaardigheid hoeven niet tegenover elkaar te staan. Maar de overheid kan en moet grenzen stellen aan wie in Nederland mogen blijven.'

Naastenliefde en barmhartigheid niet leidend

Bontenbal verwees naar eerdere afspraken uit 2019, toen er voor het laatst een kinderpardon kwam, in ruil voor het afschaffen van de discretionaire bevoegdheid van de minister. Het CDA had die deal gesteund, maar onder het uitdrukkelijke beding dat het kinderpardon voor nieuwe gevallen zou verdwijnen (de Afsluitingsregeling). 'Een nieuw kinderpardon doet geen recht aan de gemaakte afspraken', aldus Bontenbal nu.

Bontenbals positiekeuze ligt ook in het verlengde van uitspraken van zijn minister van Asiel, Bart van den Brink. Die zei eerder dit jaar al dat ook voor hem de rechtvaardigheid voorop staat en dat hij voor kerkasiel geen uitzondering wil maken. En in zijn campagneboek *Het kan echt anders* (september 2025) schreef Bontenbal ook al dat naastenliefde en barmhartigheid voor de overheid geen leidende principes kunnen zijn. De overheid moet zich aan de regels van een rechtvaardig asielbeleid houden, en ook de 'uitgeprocedeerde vluchteling' moet dat doen.

Onmiddellijk na zijn stellingname meldde het radicale deel van zijn achterban zich in het huisorgaan, het dagblad Trouw. *Usual suspects* als oud-senator Rein Willems, oud-CNV-voorzitter Doekle Terpstra en natuurlijk oud-Kamerlid Kathleen Ferrier protesteerden tegen de beslissing van hun partij en bepleitten een kinderpardon dat om de zeven jaar zou moeten worden verstrekt.

'Katholiekere' presentatie

Waarom heeft Bontenbal van de week zo scherp positie gekozen in een debat dat voor een deel van zijn achterban zo gevoelig ligt? Het is ongetwijfeld een manmoedige poging om zijn CDA op de verrechtste electorale markt te positioneren als een partij die wél – na het mislukte experiment van het kabinet-Schoof – een streng en rechtvaardig asielbeleid weet te realiseren. Geen pardon. Uitgeprocedeerde asielzoekers dienen te vertrekken en de instroom moet – via Europese regels en nationale aanvullingen – dalen.

Een spraakmakend deel van zijn eigen achterban – de Ferriers en de Terpstra's – hebben die lijn in de afgelopen decennia systematisch gesaboteerd. Zij sputterden deze week nog wat na, maar duidelijk is dat hun rol wat Bontenbal betreft is uitgespeeld. Een derde deel van het electoraat zit tegenwoordig bij rechtse(re) partijen, en het CDA heeft veel aan die partijen verloren, vooral in het zuiden. Die kiezers moeten worden teruggewonnen met een ander asielbeleid en een partij die zich minder calvinistisch, 'katholieker' presenteert en daarmee ook voor niet-gelovigen weer aantrekkelijker wordt. De oude gereformeerde voorstanders van 'naastenliefde' en 'barmhartigheid' moeten daarbij genegeerd worden.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u (weer) mee? Hartelijk dank!*